

Nógrád Megye

Somoskőújfalu község

Iktatószám: SOM/373-16/2022.

Nyilvántartási szám: 17/2022.

Somoskőújfalu Község Önkormányzata
Képviselő-testületének 2022. szeptember 21. napján megtartott

KÖZMEGHALLGATÁS

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E

NAPIREND:

Közmeghallgatás

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Somoskőújfalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2022. szeptember 21. napján, 17.00 órakor megtartott közmeghallgatáson.

Jelen vannak:

Tábori Anita Katalin	polgármester
Murányi Bálint	alpolgármester
Dr. Bartos Loránd	képviselő-testületi tag
Bistei Viktória	képviselő-testületi tag
Bolla Ferenc	képviselő-testületi tag
Kovácsné Oroszki Gabriella	képviselő-testületi tag
Perenyei Ildikó	képviselő-testületi tag

Meghívott:

Gregorné Kovács Hajnalka jegyző

Tábori Anita Katalin polgármester köszönti a közmeghallgatáson megjelent képviselő-testületi tagokat, jegyző asszonyt, érdeklődőket. Megállapítja, hogy a testület hét tagja megjelent, a közmeghallgatást megnyitja.

Javasolja a testületnek, hogy a jegyzőkönyv hitelesítésével Bistei Viktória képviselőt, a jegyzőkönyv vezetésével Kovácsné Karcag Mónika hivatali dolgozót bízzák meg.

Kéri, hogy aki a jegyzőkönyvhitelesítő és jegyzőkönyvvezető személyére tett javaslattal egyetért, kézfelemeléssel szavazzon.

Megállapítja, hogy a képviselő-testület vita és határozathozatal nélkül a jegyzőkönyv hitelesítő és a jegyzőkönyv vezető személyére tett javaslatot hét igen szavazattal elfogadta.

NAPIREND:

Közmeghallgatás

KÖZMEGHALLGATÁS

Tábori Anita Katalin polgármester

Beszámol a megjelent lakosságnak a megválasztása óta eltelt idő alatt megtett intézkedésekről, feladatokról.

(A beszámoló jegyzőkönyv melléklete)

Fontosnak tartja megemlíteni, hogy a képviselői munka alapja az együttműködés, a nyíltság, a bizalom. Az eddigi tapasztalat alapján jó az együttműködés a testületi tagok között.

Kéri a megjelenteket, mondják el véleményeiket és javaslataikat, problémájukat.

Keresztúriné Andó Gabriella helyi lakos (Bükkfa utca 12.)

Tolmácsolja a helyi lakosok problémáját: Bükkfa és Tölgyfa utca állapota nagyon rossz, télen nagyon nehéz közlekedni, az a rész nagyon balesetveszélyes, korlát sincs. Ugyan itt szennyvíz elszállítás-elvezetés probléma is van, mivel sajnos nincs kiépítve a hálózat, saját szennyvíztároló van mindenkinek. Nagyon sokba kerül a szennyvíz elszállítása. Ismerteti, hogy utána járt, lenne rá lehetőség, hogy az ottani lakások is rá tudjanak csatlakozni a hálózatra.

Tábori Anita Katalin polgármester

Elmondja, hogy sajnos az önkormányzat anyagi helyzete és humán erőforrás hiánya miatt arra nincs lehetőség, hogy a költségeket finanszírozza. Nagyon sok lakossági panasz, bejelentés érkezik, melyeket igyekeznek orvosolni. Türelmet kér a lakosság részéről. Elmondja, hogy többek között ilyen bejelentés alapján tud majd a tervek szerint elkészülni a korlát is, mely nagyon fontos.

Keresztúriné Andó Gabriella helyi lakos (Bükkfa utca 12.)

Tisztában van azzal, hogy minden sokba kerül. Javasolja, amennyiben lenne lehetőség csatornázással kapcsolatban pályázat benyújtására, akkor az is megoldás lehetne.

Bodzásiné Kaposi Erzsébet helyi lakos (Őrhely utca 20.)

Csatlakozik az előbbi lakos felszólalásához, nem csak a szennyvíz a probléma, hanem az út minősége is. Az eső nagyon nagy károkat tud okozni.

Bolla Ferenc képviselő-testületi tag

Elmondja, hogy nagyon sok rossz minőségű út van a településen. Vannak földutak is ahol a víz elvezetés talán megoldaná a problémát. Egy évben nincs arra lehetőség, hogy az összes út rendbe legyen téve. Gondolkodnak a megoldáson.

Babják Jenőné helyi lakos (Földosztás utca 7.)

Az utakkal kapcsolatban szeretne hozzá szólni: a háza előtti járda mellett a víz kimosta a talajt. Az út ugyan jó, meg van csinálva, de sajnos a nem megfelelő víz elvezetés miatt a járda mellett van egy nagy gödör. Balesetveszélyes. Jelezte már, valamint tett oda követ és töltő anyagot, de azt is kimosta a víz és a szomszéd háza elé hordta. Ez így nem megoldás. Jó lenne, ha szakember ezt megnézné.

Bistei Viktória képviselő-testületi tag

Meg fogják nézni és megoldást keresnek a problémára.

Gordosné Szőke Noémi (Telelőszter utca 3.)

Az önkormányzatnak van kamion parkolója, amit lehetne hasznosítani. Pénzszerzési forrásként lehetne ott csinálni egy bolhapiacot. Havonta egyszer, vagy kétszer, igazából WC és talán egy büfé szükséges, a hely pedig adott.

Bistei Viktória képviselő-testületi tag

Elmondja, hogy sokszor felvetődött már, hogy miként lehetne hasznosítani a kamionparkolót. Köszönik az ötletet, elgondolkodnak rajta.

Babják Jenőné helyi lakos (Földosztás utca 7.)

Meg kellene értetni a helyi lakosokkal, hogy a saját portájuk előtt mindenkinek rendet kellene tartani. Ne várjanak az önkormányzatra, hogy levágja a fűvet, rendbe rakja, kitakarítsa az árkot. Régen is rendet tartott maga körül mindenki, sőt még a vállalkozók is rendet tartottak a portájuk körül. Nagyon szemetes sajnós a falu, főleg a Somosi út lefelé, Dobó utca. Némelyik porta borzasztó, addig nem kellene segínyt adni amíg maga körül rendet nem tesz. Sok össze-vissza ember beköltözik a faluba, a Somosiak nem voltak ilyenek. Megemlíti, hogy nagyon jó volt a falunap, példaéérékú, de sajnós voltak atrocitások is.

Pats György helyi lakos (Ifjúság út 5.)

Jó ötletnek tartja a bolhapiacot, felajánlja segítségét. Nagyon sok jó szakember van Somoson, a szaktudást is lehetne hasznosítani. Példaként említi egy falusi autószerelő műhelyt, melynek a bevétele a falué lehetne.

Murányi Bálint alpolgármester

Köszönik az ötletet, és a felajánlott segítséget. Ha találnak rá pályázati lehetőséget, akkor talán megvalósítható, de sajnós saját forrás erre nincs. Minden ötletnek örülni kell, és amikor megvalósítható akkor van mihez nyúlni.

Babják Jenőné helyi lakos (Földosztás utca 7.)

Elmondja, ha már a pályázati pénzek estek szóba, hogy ott van az óvoda épülete, az is pályázati pénzből lett annak idején felújítva. Az óvoda konyha is működött egy darabig. Kérdezi, hogy ezzel nem lehet-e újból kezdeni valamit. Az jutott eszébe, hogy elláthatná a faluban az étkezést, vagy ott van a fogadó üresen. Azt is lehetne hasznosítani.

Tábori Anita Katalin polgármester

Elmondja, hogy előzetes információk alapján a bölcsőde pályázat miatt az az épület le lesz bontva. Az előzetes tervek szerint ott fognak kialakítani parkolót.

Murányi Bálint alpolgármester

Tájékoztatja a jelenlévőket, hogy sok minden alternatíva felmerült az épület kapcsán, a polgárőr egyesület is szeretne volna magának, el is kezdtek ott takarítani, rendbe tenni. Amikor a bölcsőde pályázat szóba került, akkor azt a területet találták a legalkalmasabbnak, hiszen ott van az óvoda is. A tervek szerint az épület lebontásra kerül, ismertette a terveket a bölcsődével kapcsolatban. Érdeemes elgondolkodni a konyha kérdésen, hiszen a falunak vannak intézményei, melyeket ellátna. Többször szóba került már ez a kérdés, valóban egyszerűbb lenne, ha helyben látnák el az étkezési feladatokat. Bonyolult a helyzet, helyben 40-50 adagos konyhát fenntartani nem egyszerű. Akkor tudnának közösségi konyháról és közösségi étkeztetésről beszélni, ha legalább 200 fő lenne. Akkor talán megtérülne a ráfordítás és nullára ki lehetne hozni.

Bistei Viktória képviselő-testületi tag

Elmondja, hogy a fogadó konyhája nem is volt alkalmas arra, hogy ennyi embernek főzzön.

Murányi Bálint alpolgármester

Vannak ezzel kapcsolatos tervek, és el lehet gondolkodni rajta a későbbiekben, hogy ilyen létesítmény legyen. Talonban van az ötlet, mielőtt lesz rá lehetőség, forrás, akkor megvalósítható. Köszönik az ötleteket, javaslatokat.

Tábori Anita Katalin polgármester

Felmerült már régebben is az a lehetőség, hogy a fogadó épületét megvásárolja az önkormányzat, azonban a szűkös anyagi erőforrások miatt ez kivitelezhetetlen.

Bodzásiné Kaposi Erzsébet helyi lakos (Őrhely utca 20.)

A Coop is megvásárolhatná a fogadót és működtethetné, ott van mellette a volt bolt épülete is.

Murányi Bálint alpolgármester

Nem tudja, hogy egyáltalán ez a Coop portfóliójába bele illik-e. A bolthelyiséget megörökölték valamikor a 90-es évekből, valószínűbbnek tartja, hogy attól is inkább szabadulnának. A fogadó megvásárlása, hallva az árakat az az önkormányzat számára megvalósíthatatlan. Viszont, ha lenne egy vállalkozó, aki rendtábilis működésű üzletet tudna kialakítani, akkor annak ez megfelelő lehetne. Támogatható lenne, akár a közétkeztetés szempontjából is.

Bodzásiné Kaposi Erzsébet helyi lakos (Őrhely utca 20.)

Sajnálattal fogadta a bezárását a fogadónak, hiszen a gondozottjainak többször is vitt onnan ebédet. A bolt kérdés is jó lenne, ha megoldódna valami módon. Olyan üzlet kellene, ahol mindent meg lehetne vásárolni, egy helyen, korrekt áron. Ezen a nagy településen csak a kis boltok vannak, drágák. Az időseknek és persze mindenkinek fontos, hogy egy helyen meg tudna vásárolni mindent és nem kellene külön szaladozni a henteshez, a zöldségeshez és a százas boltba. Nem egyszerű, szerinte sokan igényelnék ezt.

Tábori Anita Katalin polgármester

Valóban a nagyobb üzletek másképpen gazdálkodnak, tudnak kedvezőbb árakat megállapítani, viszont a helybeli kisboltok helyben vannak ennek is van jó oldala. Rossz oldala, hogy jóval drágább, mint a multi, de legalább helyben van. Jó lenne, ha esetleg lenne valaki, akinek vannak kapcsolatai e téren, vagy olyan vállalkozó, akár helyi lakos is, aki ilyet üzemeltetne, de önkormányzatként nem tudnak élelmiszerboltot üzemeltetni.

Bodzásiné Kaposi Erzsébet helyi lakos (Órhely utca 20.)

Nem feltétlen nagy üzletnek kellene lennie, már az is megfelelő lenne, ha egy helyen minden megkapható és nem kell a városba bemenni. Javasolja még, hogy lehetne fesztiválokat szervezni. Gondol itt libafeszt, szilva szüret elnevezésre, olyan sok kistelepülésen van ilyen. Ebbe nem lehetne gondolkodni?

Bistei Viktória képviselő-testületi tag

Minden javaslatnak örül a testület és sok mindenben gondolkodik, hogy mit lehetne a falu fellendítése érdekében tenni a közeljövőben. Most az első próbálkozás a falunap volt.

Murányi Bálint alpolgármester

Elmondja, hogy munkájából adódóan sok ilyen települési rendezvényen részt vesz. Körülbelül egy szezonban harminc-harmincöt ilyen rendezvény van. Úgy gondolja, hogy egy kicsit már túl sok is ez, túlkínálat van. Ha már kitalál valamit a közösség akkor az olyan legyen, ami valami újdonság. Nem félti a testületet, lesznek itt jó ötletek. Köszönik a jelzést.

Tábori Anita Katalin polgármester

Sok minden felmerült a rendezvények kapcsán, és mivel általában az év eleji hónapokban nem jellemzőek a rendezvények, felvetődött egy farsangi rendezvény ötlete is. Elindultak már ezek a gondolatok korábban is.

Oláh Ernő helyi lakos (Somosi út)

Szerinte fontos megemlíteni a faluban a közbiztonságot. Nagyon lényeges a közbiztonság, az emberek biztonsága. Sérelmezi a körzeti megbízotti problémát, kérdezi, hol van itt a rendőr! Nagy falu és nincs megfelelő közbiztonság. Restelli és szégyelli ezt, félti főleg az időseket. Elmondja, hogy tudja mi ez, hiszen annak idején közreműködött ebben és sok mindent tett le az asztalra, társadalmi munkában. Kéri a polgármester asszonytól és a testületi tagoktól, hogy tegyenek lépéseket ez ügyben. Nagyon fontos kérdés a bevándorlás is, jobban meg kellene nézni, hogy kit engednek be a faluba lakni. Az nem is baj, hogy jönnek, de legalább normálisan viselkednének, dolgoznának. Ezek azonban semmirekellők, nem becsületesek. Úgy gondolja, hogy a rendőr a legfontosabb, rendőr nélkül nincs közbiztonság.

Ozsvártné Marcsov Katalin helyi lakos (Bocskai út 9.)

Az előző lakos felszólalását kiegészíti azzal, hogy amióta olyanok költöztek be a településre valóban siralmas a helyzet néhány utcában. Nagyon sok közülük van a rongálásokhoz. Úgy gondolja, hogy ha valahol élni szeretnének, akkor oda be kell illeszkedni. Van-e esetleg arra mód, hogy - az épületek, a buszmegálló - főleg a falu főutcáján felújításra kerüljön, akár társadalmi munkában. Fontosnak tartja megemlíteni még a gyógyszertár kérdését. Sajnos nincs a településen gyógyszertár, valamint az is visszalépés, hogy gyermekorvos sincs igazából. Beteg gyerekeket buszon kell a Beszterce lakótelepre vinni. Adott a településen a hely, ahol ez megoldható volna. Még egy kérdése lenne, hogy van-e arra lehetőség, hogy a temető utcája egyirányúsításra kerüljön. Ne csak a mindenszentek időszakára, hanem állandóra.

Tábori Anita Katalin polgármester

Elmondja, hogy már a falunapon is volt egy ötletláda, ahová mindenki leírhatta a javaslatait, panaszait. Nagyon jó ötlet a társadalmi munka, összefogással akár a buszmegállók felújítását is meg lehet oldani. Amit az önkormányzat meg tud oldani, megold. Mindenkitől türelmet kér, hiszen nagyon sok az elvégzendő feladat. Sok a probléma sajnos a lakosság részéről, egyszerre nem lehet kezelni.

Az orvosi ellátás biztosítása az önkormányzatok törvényi kötelezettsége. Dr. Révész Johanna doktornő nyugdíjba vonulását tervezi, január 1-jétől a háziorvosi ellátást is meg kell oldani a településen. Javaslatok, elképzelések vannak, de a megfelelő szervektől is állásfoglalást kell kérni a törvényes működéshez. Felmerült a vegyes praxis, mellyel a gyermekek és a felnőttek ellátása is megoldott lenne itt helyben. Gondolkoznak a megoldáson, sajnos nagyon nehéz orvost találni.

A temetőhöz vezető út egyirányúsítása már felmerült az előző testületnél is. Információi szerint ezt sajnos állandóra nem lehet megcsinálni, mert a két utcát összekötő út minősége és a terület erre nem megfelelő.

Murányi Bálint alpolgármester

Valószínű, hogy az utak minősége miatt nem megoldható, viszont azt is figyelembe kell venni, hogy az év 365 napjából csak a mindenszentek napján van ott lényeges forgalom, egyéb napokon jó, ha egy autó elmegy arra. Összetett dolog ezt megvalósítani, véleménye szerint az ott lakókat is meg kell majd róla kérdezni.

Ozsvártné Marcsov Katalin helyi lakos (Bocskai utca 9.)

Említésre szorul még, hogy a temetőnél kialakított parkoló nagyon szemetes, bár már úgy látta, hogy javul a helyzet.

Tábori Anita Katalin polgármester

Elmondja, hogy annak a szemétnek az elszállítása nagyon sok pénzébe került az önkormányzatnak.

Gregorné Kovás Hajnalka jegyző

Megemlíti, hogy a mai nap járt ott, és sajnos csak a töredéke van elszállítva a szemétnek. Sajnos ez olyan probléma – mivel már égetni nem lehet, mint korábban – hogy ezt el kell szállíttatni, ami nagyon nagy költséggel jár. A kormányhivatal is folyamatosan szólítja fel az önkormányzatot. Bárki tehet bejelentést, és az önkormányzatnak kötelessége a saját ingatlanáról elszállíttatni, még ha nem is ő helyezte el. Nagyon sok pénz a takarítás és nagyon sok helyen van szemét. Általában ezt nem idegenek hozzák ide, ezt a településen belüliek csinálják.

Gordosné Szőke Noémi helyi lakos

Sajnos vannak idegenek is, akik idehordják a szemetet, főleg a Ricsaji bolti hulladéktárolókhoz.

Murányi Bálint alpolgármester

Ismerteti, hogy a hulladéktárolók milyen feltételekkel lettek arra a helyre kihelyezve, ahol most vannak. Valóban tapasztalat, hogy olyan szemét is van oda kidobva, ami nem helyi lakostól származik, de van ott kommunális szemét is, főleg a temető konténerébe. Nagyon sokba kerül az elszállítása, és ezt meg kell tenni. Szerinte, az, hogy a konténerek elszállításra kerülnek, és mindig van hely az újabb szemétnak, arra ösztönzik azokat a személyeket, akik oda viszik, hogy továbbra is megtehetek. Hiszen úgy is elszállításra kerül. A társadalomnak felnőtté kellene válnia ahhoz, hogy a szelektív hulladék tárolókba megfelelően helyezték el a szemetet.

Pats György helyi lakos (Ifjúság út 5.)

Tájékoztatja a jelen lévőköt, hogy Németországban mi módon oldják meg a szemét elhelyezést és milyen módon büntetik azt, aki nem megfelelően helyezi el a szemetet. Javasolja, hogy talán egy kamera kihelyezése is megoldana valamit a helyzeten. Sajnos tapasztalta, hogy sírtakarítás után dobta a szemetet a konténerbe, és két tévé is bele volt hajítva.

Kovács György helyi lakos (Baross utca 22.)

Véleménye szerint a legegyszerűbb megoldás, ha a Böszörményi és a Baross utcában lakókat megkérdezik, hogy kik azok a helyi lakosok, helyi vállalkozók, akik a szemetet odaviszik rendszeresen. Azon a részen – ott, ahol a temető parkolója is ki lett alakítva - tulajdonképpen a tulajdonviszonyok sincsenek igazán rendezve. Szerinte azt kellene rendezni először.

Tábori Anita Katalin polgármester

Említést tesz róla, ha már az utak kérdése itt is felmerült, hogy sajnos azokon az utakon, amelyek fel lettek újítva sokan nem megfelelő sebességgel közlekednek. Ez a probléma már felvetődött a Facebook-on történő beszélgetések során is. Többek szerint fekvőrendőrt kellene annak érdekében kihelyezni, hogy lassabban közlekedjenek. Sokan mondják, hogy miért fizessék a kommunális adót, mikor nem jó az árok, nem jó az út. Pont az adóbevételből tud az önkormányzat ilyen feladatokat megoldani. Említette, hogy vannak kötött normatívák, melyeket csak meghatározott célra lehet elkölteni, és pont az adóbevételek azok, melyeket ilyen célokra. Mindenki tud azért tenni egy kis odafigyeléssel, hogy az önkormányzat ne az illegálisan lerakott hulladék elszállítására, vagy fekvőrendőrre költse a pénzt, hanem fejlesztésre. Ha mindenki lassabban közlekedik, nem rak le hulladékot közterületen, stb. Az is sokat számít.

Keresztúriné Andó Gabriella helyi lakos (Bükkfa utca)

Bejelenti, hogy vannak olyan utcák, ahová a szemétszállító autó nem megy ki elvinni a kukát.

Tábori Anita Katalin polgármester

Elmondja, hogy már érkezett bejelentés ez ügyben az önkormányzathoz, folyamatban van ennek a tisztázása.

Kovács György helyi lakos (Baross utca 22.)

Ha már felmerült a szemét kérdés újból, fontos megemlíteni, hogy nagyon sok új lakónak nincs kukája, főleg az Ifjúság úton. Fontos még az is, hogy nincs a temetőnek gondnoka. Véleménye szerint, ha lenne egy megbízható temető gondnok, aki rendet tart, akkor a temetőben is megszűnnének az illegális szemetelések.

Gregorné Kovács Hajnalka jegyző

A szemétszállítást kötelező igénybe venni, mindenkinek lennie kell kukának és szerződésnek. A VGÜ-vel folynak az egyeztetések, kért már kimutatást, hogy ki veszi igénybe a közszolgáltatást. Az adatbázisukkal összevetésre kerül és az egyeztetés után közösen a szolgáltatóval rendbe kell tenni. Történtek már ez irányba lépések. Sajnos az a tapasztalat, hogy a lakosok azt hiszik, hogy a sárga zsák megvásárlásával a kuka kérdés meg van oldva. Ez nem így van, a sárgazsák csak kiegészítés a kuka mellé. Úgy tudja – bár a szerződést nem tudja, hogy milyen – hogy a VGÜ nem is viheti el a sárga zsákot, ha nincs mellette kuka kitéve.

Temetővel kapcsolatosan elmondja, hogy nagyon régi temetőrendelet van hatályban, ennek a felülvizsgálata indokolt, mert sok szabály változott azóta.

Bolla Ferenc képviselő-testületi tag

Úgy gondolja, hogy erősíteni kell azt az összefogást, ami abba az irányba megy, hogy a felmerült problémákat együtt közös erővel meg lehessen oldani. A közösségbe mindenkinek be kellene illeszkedni, erősíteni kell az összefogást. Lelkesek, sok mindent terveznek a faluban, de sajnos nem tudják, hogy milyen tél vár rájuk. Szerinte első sorban most azzal kellene foglalkozni, hogy az előttük álló energiaválságra valamilyen módon felkészüljenek. Lehet, hogy most minden majd a túlélésről fog szólni, mind önkormányzati szinten, mind a lakosság szintjén, családi és egyéni szinten. Véleménye szerint ez mind meg fog mutatkozni közösségi szinten. Sok megoldáson kell gondolkodni, az idősek segítése, önkormányzati intézmények nyitva tartása, az önkormányzat épületének fűtése. Úgy gondolja, hogy most van egy olyan testület, amely nagyon nyitott, és bárki bármilyen tervvel, problémával megkeresheti őket. Ez így helyes és csak közösen, közös erővel lehet mindenre megoldást találni.

Dr. Bartos Loránd képviselő-testületi tag

A gyógyszerértár kérdésében szeretne kiegészítést tenni: 17 faluban szűnt meg a fiókgyógyszertár. Ezek okai egy betarthatatlan jogszabály, amely a gyógyszerészekre és a gyógyszerértárban dolgozókra vonatkozik. Humán erőforrás hiánya miatt nem tudják menedzselni, hogy akár rövid ideig nyitva tartó fiók patika működjön, megoldhatatlan. Van egy olyan lehetőség – melyet jogszabály is megenged – hogy házi orvosi rendelőben működjön a gyógyszerértár, megfelelő szakasszisztens kolléga segítségével. Ez még csak egy felmerülő lehetőség, ugyan úgy, mint a házi orvos kérdés. Ott is felmerült egy olyan lehetőség, hogy vegyes praxisban működjön a házi orvosi szolgálat. Elmondja, hogy foglalkozott ezzel a kérdéssel, hogy január elsejével a probléma meg legyen oldva.

Miután több hozzászólás nem volt, *Tábori Anita Katalin polgármester* megköszönte a részvételt és a közmeghallgatást bezárta.

K.m.f.

Tábori
Tábori Anita Katalin
polgármester



Gregor
Gregorné Kovács Hajnalka
jegyző

Bistei Viktória

Bistei Viktória
jegyzőkönyv hitelesítő